

Utvalgssak

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Hovedutvalg for plan - teknisk - landbruk - klima og miljø	2022/40	16.03.2022

Lokal forskrift om åpen brenning og brenning av avfall i småovner

Kommunedirektørens innstilling:

Hovedutvalg for plan - teknisk - landbruk - klima og miljø legger forslag til om åpen brenning og brenning av avfall i småovner for Halden kommune ut på høring.

Hovedutvalg for plan - teknisk - landbruk - klima og miljø's behandling av sak 40/2022 i møte den 16.03.2022:

Kommunedirektørens innstilling:

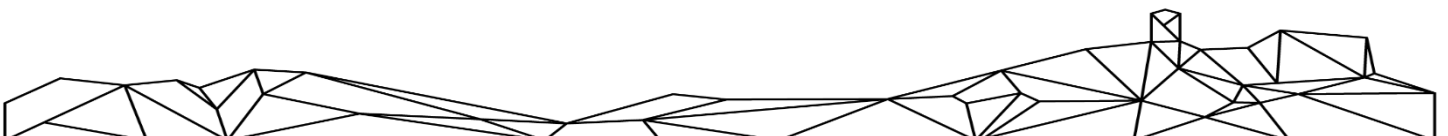
Hovedutvalg for plan - teknisk - landbruk - klima og miljø legger forslag til om åpen brenning og brenning av avfall i småovner for Halden kommune ut på høring.

Votering:

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Hovedutvalg for plan - teknisk - landbruk - klima og miljø legger forslag til om åpen brenning og brenning av avfall i småovner for Halden kommune ut på høring.

Denne saken er utredet etter prinsippet for fullført saksbehandling.

Sammendrag av saken:

Mange tilfeller av åpen brenning og brenning av avfall i småovner er lovlig fordi det regnes som vanlig forurensning etter [forurensningsloven § 8](#). Det betyr at forbrenning som regnes som vanlig forurensning i utgangspunktet er tillatt, dersom kommunen ikke har fastsatt en lokal forskrift.

Ved å fastsette en lokal forskrift kan kommunen innskrenke den lovlige brenningen ved å forby brenning eller eventuelt bare tillate det i enkelte områder i kommunen, til bestemte tider osv. Forskriftens formål er å fremme helse, trivsel og miljø for kommunens innbyggere gjennom å redusere luftforurensning samt sikre bedre avfallshåndtering og ressursanvendelse av brennbart avfall.

Hva aktualiserer saken?

Kommunen har mottatt flere henvendelser med spørsmål om hvorfor en slik lokal forskrift ikke er vedtatt. Årlig kommer det flere henvendelser fra innbyggere som føler seg plaget av røyken som oppstår fra åpen brenning, spesielt hvis den foregår i nærheten av hytter eller bolighus.

Saksopplysninger

All brenning av avfall er ulovlig, med få unntak

I utgangspunktet er åpen brenning og brenning av avfall i småovner forbudt etter [forurensningsloven § 7](#) om plikten til å unngå forurensning med mindre:

- det foreligger en tillatelse fra Miljødirektoratet eller statsforvalter (forurensningsmyndigheten)
- forurensningen fra brenningen kan anses som «vanlig» forurensning fra boliger, primærnæringer med videre, jmfør [forurensningsloven § 8](#) om begrensninger i plikten til å unngå forurensning.

Det betyr at forbrenning som regnes som vanlig forurensning i utgangspunktet er tillatt, dersom kommunen ikke har fastsatt en lokal forskrift som begrenser slik forbrenning.

Hva menes med vanlig forurensning?

Med «vanlig» forurensning fra åpen brenning menes for eksempel halmbrenning i jordbruket, flatebrenning i skogbruket, bråtebrenning, bålbrenning, St. Hansbål og brenning av små mengder tørt hageavfall fra egen hage. Hageavfall fra store eiendommer bør unntas slik at mengden normalt sett ikke overskrider det som tilsvarer et tilhengerlass. Også åpen brenning i form av grilling vil være omfattet. Med vanlig forurensning fra brenning av avfall i småovner menes for eksempel opptenning og brenning av avisepapir eller rent rivningstrevirke i vedovn.

Kommunen har myndighet til å begrense utslipp fra slik vanlig forurensning og brenning i småovner med en lokal forskrift

Ved Miljøverndepartementets [delegeringsvedtak av 19. juli 2001](#) er kommunen gitt myndighet til å fastsette lokal forskrift om åpen brenning og brenning av avfall i småovner etter [forurensningsloven § 9](#) om forskrifter om forurensning. Kommunen velger selv om den ønsker å fastsette en lokal forskrift.

Følgende kan ikke reguleres av kommunen gjennom en forskrift:

- Åpen brenning av søppel, trykkimpregnert trevirke og liknende. Dette regnes ikke som vanlig forurensning.
- Brenning av avfall i ovner som er ment for å destruere et avfallsprodukt, for eksempel bakgårdsovner. Slik brenning er ulovlig, med mindre ovnen har en utslippstillatelse fra statsforvalteren i medhold av [forurensningsloven § 11](#) om særskilt tillatelse til forurensende tiltak. Kommunen kan kun regulere brenning av avfall i småovner som er ment for oppvarming med videre, slik som opptenning og brenning av avisepapir og rent rivningstrevirke.
- Brenning av ved og andre brenselsprodukter som ikke er avfall. Det er kun brenning av avfall i småovner kommunen kan regulere gjennom en slik forskrift. Regulering av vedfyring må eventuelt skje med hjemmel i forurensningsforskriften kapittel 7 om lokal luftkvalitet.
- Brenning av næringsavfall, verken ved åpen brenning eller brenning av næringsavfall i småovner. Dette inkluderer blant annet bygg- og anleggsavfall. Kommunen har ikke myndighet etter [forurensningsloven § 32](#) første ledd, som regulerer disponering av næringsavfall.
- Brenning av avfall i avfallsforbrenningsanlegg. Det er statsforvalteren som er myndighet for avfallsforbrenningsanlegg. Disse anleggene må ha tillatelse etter forurensningsloven.

Tilgrensende regelverk

[Forskrift om brannforebygging](#) stiller krav til aktsomhet ved brannfarlig aktivitet.

[Folkehelseloven](#) og [forskrift om miljørettet helsevern](#) skal sikre befolkningen mot faktorer i miljøet som kan gi negativ virkning på helsen.

Vurderinger

Det er et nasjonalt mål at veksten i mengden avfall skal være vesentlig lavere enn den økonomiske veksten, og ressursene i avfallet utnyttes best mulig gjennom materialgjenvinning og energiutnyttelse ([Avfallsplan 2020-2025, M-1582](#)). Dersom avfall håndteres utenfor de etablerte ordningene, for eksempel ved åpen brenning, gjør dette det vanskeligere å nå målene. Avfallet blir heller ikke behandlet på riktig måte, noe som fører til større miljøbelastning enn nødvendig.

Forbrenningsprosessen under åpen brenning og brenning i småovner er lite effektiv og kan derfor gi relativt store forurensende utslipp. Avgassene blir ikke rensset, og sot- og støvutslippene blir høye. Forbrenningen slipper ut betydelige mengder tjærestoffer, bla. PAH, og andre miljøgifter som dioksiner og tungmetaller.

Åpen brenning og brenning av avfall i småovner foregår ofte i eller i nærheten av boligstrøk, og utslippene skjer nær bakken der spredningsforholdene er dårlige. De største negative effektene oppstår derfor i lokalmiljøet hvor brenningen foregår og kan føre til helse- og trivselsproblemer. Hele tjue prosent av befolkningen har kroniske luftveissykdommer eller allergiproblemer, og disse menneskene er spesielt plaget. Røyken kan blant annet føre til økt pustebevisvær, akutte astmaanfall eller være en ekstrabelastning ved at allergisymptomene forsterkes.

Kommunen mottar flere henvendelser i året angående åpen brenning som virker plagsom på omgivelsene. I tillegg til at brannvesenet varsles om slike hendelser, går henvendelser også ofte til kommuneoverlegen som forvalter folkehelseloven og forskrift om miljørettet helsevern. I slike saker må forholdene og helseplagene vurderes i hvert enkelt tilfelle. Med en lokal forskrift vil slike plager kunne unngås i større grad, og kommunen har et bedre regelverk til å

følge opp slike saker etter. Forskriften gjør det også enklere for innbyggere å forholde seg til gjeldene regler – åpen brenning i tettbygde strøk vil ikke være tillatt.

Beskrivelse av løsningsalternativer

Alternativ 1: Forskriften legges ikke ut på høring, det er ikke ønske om en slik forskrift i Halden. Saker som omhandler åpen brenning og brenning av avfall i småovner håndteres på samme måte som i dag.

Alternativ 2: Forskriften legges ut på høring. Endelig vedtak av forskriften gjøres av kommunestyret etter høringsrunden.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Ingen direkte økonomiske konsekvenser for kommunen.

Halden kommune som forurensningsmyndighet vil føre tilsyn med at forskriften følges. Det er avdeling for Miljø og landbruk som i praksis håndterer slike saker. Trolig er det snakk om en til to søknader om dispensasjon fra forskriften i året. Avdelingen har allerede fulgt opp denne typen saker, men ut ifra det generelle forbudet om forurensning i [forurensningsloven § 7](#). Et klarere regelverk vil gjøre saksbehandlingen lettere.

Forankring i bærekraftsmålene

Vedtak av lokal forskrift mot åpen brenning og brenning av avfall i småovner, kan redusere utslippene av forurensende stoffer i lufta. Dette kan igjen ha en positiv effekt på bærekraftsmål nr. 15 Livet på land. Samtidig vil mindre luftforurensning også bidra til færre helseplager og dermed være med å oppfylle mål nr. 3 God helse. I tillegg vil riktig avfallshåndtering være med å oppfylle mål 12 Ansvarlig forbruk og produksjon.

Forankring i samfunnsplanen og andre kommunale planer

Samfunnsplanen har ikke miljø eller forurensning som noen av sine fem hovedmålområder, men Halden skal være en kommune det er godt å bo i og da er det viktig med et lokalmiljø med liten grad av forurensning. Den foreslåtte forskriften vil være med å bidra til dette.

Andre forhold

Beboere i tettbygd strøk som er vant med å brenne opp sitt hageavfall, vil måtte finne nye måter å håndtere slikt avfall på. Hageavfall kan leveres gratis til Rokke avfallsanlegg, og det er også mulig å kompostere deler av det i egen hage.

Konklusjon og anbefaling

Fordelene med en lokal forskrift vil være enklere saksbehandling for kommunen, større forutsigbarhet for innbyggere samt miljø- og helsegevinsten ved at åpen brenning forbyes i tettbygde strøk.

Kommunedirektøren anbefaler at forslag til forskrift om åpen brenning og brenning av avfall i småovner for Halden kommune legges ut på høring.

Ulf Ellingsen
direktør for teknisk

Saksbehandler: Martine Ringdal

Utsendte vedlegg

Medsaksbehandlere

Navn:	Adm.enhet:	Bidrag til saken:
Philip Marmont-Ramsey	Forebyggende brannvern	Utarbeidelse av forskriftstekst
Ole-Christian Torgalsbøen	Brannsjef	Vurderinger
Rune Otto Nilsen	Leder forebyggende brannvern	Vurderinger
Harald Nøding Østvik	Miljø og landbruk	Vurderinger

Forankring av tiltaket i FNs bærekraftsmål

<p>3 GOD HELSE</p> 	<p><i>Bedre luftkvalitet er med på å gi mennesker en bedre helse. Åpen brenning og brenning av avfall i småovner kan virke plagsomt, spesielt for personer med kroniske luftveissykdommer og astma.</i></p>
<p>12 ANSVARLIG FORBRUK OG PRODUKSJON</p> 	<p><i>Riktig avfallshåndtering fører til at ressursene i avfallet utnyttes på en god måte, helst gjennom materialgjenvinning, men også gjennom energiutnyttelse. Brenning av avfall i småovner eller åpen brenning av avfall er ikke en forsvarlig forvaltning av ressurser.</i></p>
<p>15 LIV PÅ LAND</p> 	<p><i>Gjennom åpen brenning og brenning av avfall i småovner oppnår man sjelden fullstendig forbrenning. Dette fører til høye utslipp av miljøgifter sammenlignet med forbrenning i godkjente avfallsforbrenningsanlegg. Miljøgifter som spres i luften kan fraktes langt av gårde og påvirke naturen negativt i en stor omkrets.</i></p>